

8 Σεπτεμβρίου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΦΕΣΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ CERTIORARI,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑ-
ΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΑΡ.
7285/90, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1990.

(Αίτηση Αρ. 129/90).

Προσωρινά Διατάγματα — Έκδοση μετά από μονομερή αίτηση — Ο
Περί Δικαστηρίων Νόμος, 1960 (Ν.14/1960), άρθρο 32 και ο Περί
Πολιτικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ.6, άρθρο 9(1) και (3) — Έκδο-
ση προσωρινού διατάγματος βάσει του άρθρου 9(1) (τώρα άρθρου
8) — Καταχώρηση ενστάσεως σύμφωνα με τον Θεσμόν 48, Καν. 4 5
— Ακρόαση — Κατά πόσο ενόψει της διατάξεως του Θ. 48, Καν. 8
(4) οι εναγόμενοι έπρεπε να υποβάλουν αίτηση ακυρώσεως του εκ
parte διατάγματος αντί ένστασης — Αρνητική η απάντηση στο ερώ-
τημα — Κατά πόσο το πρώτο μέρος εξακολουθεί να είναι ο αιτη-
τής — Καταφατική η απάντηση στο ερώτημα — Παρά την ex parte 10
έκδοση του διατάγματος το βάρος της αποδείξεως ότι συντρέχουν
οι προϋποθέσεις εκδόσεως του διατάγματος βάσει του άρθρου 32
του Ν.14/60 φέρει ο αιτητής — Το άρθρο 32 του Ν. 14/60 περιέχει
ουσιαστικό δίκαιο — Η Δικονομία περιέχεται στον περί Πολιτι-
κής Δικονομίας Νόμο, άρθρο 9 (τώρα 8) και στον σχετικό διαδικα-
στικό κανονισμό. 15

Προνομιακά Διατάγματα — Certiorari — Σκοπός — Πότε εκδίδεται.

Ο Αιτών, ενάγων στην αγωγήν, εξήτησε και έλαβε προσωρινόν
διάταγμα με ex parte αίτηση. Η αίτησή του εβασίζετο στο άρθρο
32 του Ν. 14/60 και στο άρθρο 9 (τώρα 8) του Κεφ. 6. Οι εναγόμε-
νοι κατεχώρησαν ένσταση. Κατά την ημέραν της ακροάσεως ηγέρ-
θη θέμα ποίος διάδικος έπρεπε να αρχίσει την υπόθεση. Το Δικασ-
τήριο έκρινε ότι έπρεπε να αρχίσει ο ενάγων. 20

Ως αποτέλεσμα ο ενάγων, αφού επέτυχε άδειαν, κατεχώρησε
την παρούσαν Αίτηση Certiorari προς ακύρωση της εν λόγω πρω-
τοδίκου ενδιάμεσου αποφάσεως. Το επιχείρημα του αιτούντος
ήταν ότι μετά την ex parte έκδοση του διατάγματος, ο ενάγων ικα-
νοποίησε τις προϋποθέσεις εκδόσεως του διατάγματος βάσει του
άρθρου 32 του Ν.14/60 και η μόνη ανοικτή οδός στους εναγομέ-
νους ήταν η υποβολή αιτήσεως βάσει του Θ. 48, Καν. 8(4) προς
ακύρωση του διατάγματος, οπότε και οι εναγόμενοι θα είχαν το 25
30

βάρος της αποδείξεως.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αφού αναφέρθηκε εν συντομία στον σκοπό του αιτουμένου προνομακίου διατάγματος, αποφάσισε:

5 1. Το άρθρο 32 του Περί Δικαστηρίων Νόμου, 1960 περιέχει ουσιαστικό και όχι δικονομικό δίκαιο. Η σχετική δικονομία βρίσκεται στο άρθρο 9 του Κεφ. 6 και στον ισχύοντα διαδικαστικό Κανονισμό, που θεσπίσθηκε βάσει του Άρθρου 163 του Συντάγματος.

10 2. Το άρθρο 9 (1) του Κεφ. 6 προβλέπει την έκδοση προσωρινού διατάγματος με ex parte αίτηση, αλλά το διάταγμα δεν μπορεί να παραμείνει σε ισχύ πέραν περιωρισμένου χρονικού διαστήματος, οπότε και παύει να ισχύει, εκτός αν το Δικαστήριο, μετά από ακρόαση των διαδίκων άλλως διατάξει (άρθρο 9(3)). Η υποβολή ενστάσεως γίνεται βάσει του Θ. 48, Καν. 4.

15 3. Εκεί όπου εφαρμόζεται η παράγραφος (3) του άρθρου 9 του Κεφ.6 δεν εφαρμόζεται η δευτέρα περίοδος του άρθρου 32 (2) του Ν. 14/1960.

4. Η διαδικασία του Θ. 48, Καν. 8 (4) δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις εκδόσεως διαταγμάτων βάσει του άρθρου 9 (1) του Κεφ. 6.

20 5. Ο ζητών την έκδοση προσωρινού διατάγματος φέρει μέχρι τέλους το βάρος της αποδείξεως ότι υφίστανται οι ουσιαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 32 του Ν. 14/1960.

6. Ενόψει των ανωτέρω το Επαρχιακό Δικαστήριο ορθά επέλυσε το θέμα, που είχε αναφερθεί ενώπιόν του.

25 Η Αίτηση απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

The Attorney-General v. Christou, 1962 C.L.R. 129.

Christofi and Others v. Iacovidou (1986) 1 C.L.R. 236.

In re Argyrides (1987) 1 C.L.R. 23.

30 *Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας* (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 467.

Thompson v. Shiel (1840) 3 Ir. Eq. R. 135.

Δημητρίου (1990) 1 Α.Α.Δ.256.

In re Rousias Co. (1981) 1 C.L.R. 703.

In re Arghyrides (1987) 1 C.L.R. 30.

- R. v. Northumberland Compensation Appeal Tribunal* [1952] 1 All E.R. 122.
- Regina v. Patents Appeal Tribunal.*
- Ex-Parte Baldwin and Francis Ltd.* [1959] 1 Q.B.D. 105.
- Baldwin and Francis v. Patents Tribunal* [1959] 2 All E.R. 433. 5
- R. v. Preston Appeal Tribunal* [1975] 2 All E.R. 807, 810.
- Karydas Taxi Co. Ltd. v. Komodikis* (1975) 1 C.L.R. 321.
- Acropol Shipping Company Ltd. and Others v. Petros I. Rossis* (1976) 1 C.L.R. 38.
- Nemitsas Industries Ltd. v. S. and S. Maritime Lines Ltd. and Others* 10 (1976) 1 C.L.R. 302.
- Constantinides v. Makriyiorghou and Another* (1978) 1 C.L.R. 585.
- Papastratis v. Petrides* (1979) 1 C.L.R. 231.
- M. and M. Transport v. Eteria Astikon Leoforion* (1981) 1 C.L.R. 605. 15
- Odysseos v. Pieris Estates and Others* (1982) 1 C.L.R. 557.
- Jonitexo Ltd. v. Adidas* (1984) 1 C.L.R. 263.
- Heli-Air v. Drescher* (1988) 1 C.L.R. 234 at p. 237.
- Attorney-General and Another (No.2) v. Savvides* (1979) 1 C.L.R. 349 at p. 371. 20
- Ship "Gloriana" and Another v. Breidi* (1982) 1 C.L.R. 409.
- Philippou v. Philippou* (1986) 1 C.L.R. 686.

Αίτηση.

Αίτηση για έκδοση εντάλματος της φύσεως certiorari για την ακύρωση της ενδιαμέσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου στην Αγωγή Αρ. 7285/90 ημερ. 31.8.1990. 25

Α. Παπαφιλίππου, για τον αιτητή.

Ν. Κληρίδης και Γ. Ιωαννίδης για Κ. Ιντιάνο, για την καθ' ης η αίτηση-εναγομένη 1.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την αίτηση αυτή, που καταχωρίστηκε ύστερα από άδεια του Δικαστηρίου, ο αιτητής ζητά την έκδοση εντάλματος της φύσεως *sepectioagi*, για την ακύρωση της ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, που εκδόθηκε στις 31 Αυγούστου, 1990, στην Πολιτική Αγωγή Αρ. 7285/90.

Στις 3 Αυγούστου, 1990, ο αιτητής καταχώρισε την Αγωγή Αρ. 7285/90 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας εναντίον πέντε εναγομένων. Την ίδια ημέρα, με μονομερή αίτηση (*ex parte*), ζήτησε την έκδοση προσωρινού διατάγματος.

Η αίτηση βασίστηκε στον περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο, Κεφ. 6, Άρθρα 4 και 9, στον περί Δικαστηρίων Νόμο του 1960, (Αρ. 14/60), Άρθρο 32, στους Θεσμούς Πολιτικής Δικονομίας, Δ.48, θ.11 και 12 και στις συμφυείς εξουσίες του Δικαστηρίου. Τα γεγονότα στα οποία στηρίχτηκε περιέχονται σε ένορκη δήλωση του αιτητή Χάρη Φεσσά. Το αιτητικό της αίτησης έχει:-

"(α) Προσωρινό παρεμπόδιον διάταγμα που να απαγορεύει στην εναγομένη αρ. 1 από του να επεμβαίνει και χρησιμοποιεί τα καρδιολογικά όργανα, εξοπλισμό και μηχανήματα που βρίσκονται τοποθετημένα και εγκατεστημένα σε αίθουσα εντός της κλινικής 'Ευαγγελίστρια' στην οδό Μιχαήλ Γιωργαλλά αρ.1, Λευκωσία, μέχρις ότου αποφασιστεί η παρούσα αγωγή ή μέχρι νεωτέρας διαταγής του Δικαστηρίου."

Την ίδια ημέρα Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου εξέδωσε την ακόλουθη Διαταγή:-

"Δικαστήριο: Έχοντας υπόψη το σύνολο της μαρτυρίας που βρίσκεται ενώπιόν μου εκδίδεται διάταγμα όπως περιγράφεται στην αίτηση.

Ο αιτητής θα υπογράψει εγγύηση £5,000.00.

Το προσωρινό διάταγμα θα είναι επιστρεπτέον στις 14/8/90."

Το προσωρινό διάταγμα, όπως συντάχθηκε από τον Πρωτοκολλητή πάνω στο έντυπο J109G., επιδόθηκε στην εναγόμενη 1 την ίδια ημέρα - 3 Αυγούστου, 1990.

5

Στις 10 Αυγούστου, 1990, η εναγόμενη 1 καταχώρισε Ειδοποίηση Ένστασης. Η ένσταση βασίστηκε στο Άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Αρ. 14/60), στα Άρθρα 4 και 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 6, και στους Θεσμούς Πολιτικής Δικονομίας, Δ.48, θ.1 και 4. Τα γεγονότα στα οποία στηρίχτηκε περιέχονται σε τέσσερις ένορκες δηλώσεις: Της καθ' ης η αίτηση - Μαρίας Παπαδοπούλου και των γιατρών Άγι Συρίμη, Γλαύκου Μιχαηλίδη και Χαράλαμπου Νικολαΐδη, εναγομένων 3, 4 και 5.

10

15

Το Δικαστήριο, με βάση τη Δ.39, θ.1, σε ξεχωριστές αιτήσεις, έδωσε άδεια για αντεξέταση του αιτητή Χάρη Φεσσά και των προσώπων που έκαμαν ένορκες δηλώσεις για υποστήριξη της ένστασης.

Στις 24 Αυγούστου, 1990, καταχωρίστηκε μακρά απαντητική ένορκη δήλωση του αιτητή.

20

Στις 27 Αυγούστου, 1990 - κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας - το Δικαστήριο κάλεσε τον αιτητή να αρχίσει την υπόθεσή του και να αντεξεταστεί. Ο δικηγόρος του - κ. Παπαφιλίππου - εισηγήθηκε στο Δικαστήριο ότι η ένσταση ήταν παράτυπη, γιατί έπρεπε να υποβληθεί αίτηση διά κλήσεως για ακύρωση του διατάγματος και το βάρος της απόδειξης το φέρει η καθ' ης η αίτηση, η οποία πρέπει να αρχίσει την υπόθεσή της ως το πρώτο μέρος.

25

30

Ύστερα από την υποβολή αντίθετων επιχειρηματολογιών από τους δικηγόρους των δύο πλευρών, αναφορικά με τη φύση της διαδικασίας, τη δικονομία που πρέπει να ακολουθείται, τη θέση των μερών, το βάρος της απόδειξης

και του ποίος είναι το πρώτο μέρος, το Δικαστήριο, στις 31 Αυγούστου, 1990, εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

5 Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι το Άρθρο 32 του Νόμου 14/60 περιέχει ουσιαστικό δίκαιο και ότι η Δικονομία καθορίζεται από τον περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο και τους Διαδικαστικούς Κανονισμούς. Το διάταγμα που εκδίδεται σε μονομερή αίτηση, με βάση το Άρθρο 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, έχει περιορισμένη χρονική
10 ισχύ - μέχρι την ημέρα που θα δοθεί η ευκαιρία, ύστερα από την επίδοση, στο επηρεαζόμενο πρόσωπο να ενστεί (to object to it) - οπότε το Δικαστήριο ασκεί τη δικαιοδοσία η οποία προβλέπεται στο εδάφιο (3) του Άρθρου 9. Το βάρος της απόδειξης το έχει σε όλη τη διαδικασία ο αιτητής, ο οποίος είναι το πρώτο μέρος, και εκάλεσε τον αιτητή να αρχίσει την υπόθεσή του και να αντεξεταστεί.
15

Την ίδια ημέρα, με μονομερή αίτηση, ζητήθηκε άδεια από το Ανώτατο Δικαστήριο για υποβολή αίτησης για έκδοση εντάλματος *septiorati*, για την ακύρωση της πιο πάνω ενδιάμεσης απόφασης. Την 1η Σεπτεμβρίου, 1990, το Δικαστήριο έδωσε τη σχετική άδεια. Η αίτηση καταχωρίστηκε τη ίδια ημέρα. Το Δικαστήριο, λόγω της φύσης των αντικειμένων του Προσωρινού Διατάγματος, έδωσε υψίστη προτεραιότητα στην ακρόαση και αποπεράτωση της
20 αίτησης.
25

Η αίτηση στηρίζεται στους πιο κάτω λόγους:-

1. Υπέρβαση εξουσίας ή έλλειψη δικαιοδοσίας.
2. Πλάνη περί το νόμο πρόδηλη στο πρακτικό.

30 Στην παρούσα διαδικασία ο δικηγόρος του αιτητή - κ. Παπαφιλίππου - υπόβαλε ότι, με την έκδοση προσωρινού διατάγματος σε μονομερή αίτηση, με βάση το συνδυασμό των Άρθρων 32 του Νόμου 14/60 και του Άρθρου 9 του Κεφ. 6, η δικαστική λειτουργία, αναφορικά με το παρεμπύπτον διάταγμα, συμπληρώνεται. Το Δικαστήριο, πριν την

έκδοση του παρεμπόδιοντος διατάγματος στην μονομερή αίτηση, ικανοποιείται ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις που θέτει το Άρθρο 32(2) για την έκδοσή του. Η αίτηση συγχωνεύεται στο διάταγμα.

Εισηγήθηκε ότι το επηρεαζόμενο πρόσωπο - η καθ' ης η αίτηση εναγόμενη - δικαιούται μόνο να υποβάλει αίτηση διά κλήσεως, με βάση τη Δ.48, θ.8(4), για την ακύρωση ή τροποποίηση του διατάγματος. Στην παρούσα υπόθεση η εναγόμενη - καθ' ης η αίτηση - καταχώρισε παράτυπη ένσταση, όπως προβλέπεται στο θ.4 της Δ.48. Το επηρεαζόμενο από το διάταγμα πρόσωπο πρέπει να δείξει λόγο για την ακύρωση ή τροποποίηση του διατάγματος, έχει το βάρος της απόδειξης και, ως εκ τούτου, είναι το πρώτο μέρος στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου.

Αναφορικά με τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, ισχυρίστηκε ότι η δικαιοδοσία έκδοσης του διατάγματος ασκείται από το Δικαστή που επιλαμβάνεται τη μονομερή αίτηση του αιτητή, ο οποίος ικανοποιείται για την ύπαρξη των προϋποθέσεων που είναι απαραίτητες για την έκδοση του διατάγματος. Το Δικαστήριο, μετά την έκδοση του παρεμπόδιοντος διατάγματος, δεν έχει δικαιοδοσία να προβεί σε νέα διάγνωση των πραγμάτων και να αποφασίσει εάν υφίστανται οι προϋποθέσεις που θέτει το ουσιαστικό δίκαιο στο Άρθρο 32. Η άσκηση τέτοιας δικαιοδοσίας αποτελεί άσκηση δευτεροβάθμιας - εφετειακής - δικαιοδοσίας, την οποία δεν έχει το Επαρχιακό Δικαστήριο. Η δικαιοδοσία του περιορίζεται μόνο στην έρευνα της ύπαρξης λόγων που προβάλλονται από τον καθ' ου η αίτηση επηρεαζόμενο για την ακύρωση ή τροποποίηση του διατάγματος.

Ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση υποστήριξε την προσβαλλόμενη δικαστική απόφαση. Το Άρθρο 32 του Νόμου 14/60 περιέχει ουσιαστικό δίκαιο. Η Δικονομία ρυθμίζεται από τον περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο και τους Διαδικαστικούς Κανονισμούς, οι οποίοι ορθά ακολουθήθηκαν στην παρούσα υπόθεση. Υπόβαλε ότι, ούτε υπέρβαση εξουσίας, ούτε νομικό λάθος υπάρχει.

5 Η δικαιοδοσία έκδοσης των προνομιακών ενταλμάτων ασκείται αποκλειστικά από το Ανώτατο Δικαστήριο, με βάση το Άρθρο 155.4 του Συντάγματος και τα Άρθρα 3 και 9 των περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμων του 1964 έως 1988 (Αρ. 33/64, 35/75, 72/77, 59/81, 3/87 και 158/88).

Το Ανώτατο Δικαστήριο ασκεί έλεγχο και εποπτεία πάνω στα κατώτερα Δικαστήρια με τα προνομιακά διατάγματα.

10 Ο έλεγχος των κατώτερων Δικαστηρίων με το ένταλμα certiorari γίνεται, μεταξύ άλλων, για να περιορίζονται τα κατώτερα Δικαστήρια μέσα στη δικαιοδοσία τους και να τηρούν το νόμο. Το ένταλμα είναι διορθωτικού χαρακτήρα. (Βλ. μεταξύ άλλων, *The Attorney-General v. Panayiotis Christou* (1962) C.L.R. 129· *Christofi and Others v. Iacovidou* (1986) 1 C.L.R. 236· *In re Argyrides* (1987) 1 C.L.R. 23· *Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας* (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 467).

20 "Δικαιοδοσία ή αρμοδιότητα" σημαίνει την εξουσία την οποία έχει ένα Δικαστήριο να αποφασίζει θέματα τα οποία παρουσιάζονται ενώπιόν του, ή να επιλαμβάνεται θεμάτων τα οποία παρουσιάζονται σύμφωνα με δικονομικούς κανόνες ενώπιόν του για απόφαση. Τα όρια της δικαιοδοσίας ή αρμοδιότητας καθορίζονται από το Νόμο ο οποίος καθιδρύει το Δικαστήριο. Η δικαιοδοσία πρέπει να υπάρχει πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης - (βλ. *Thompson v. Shiel* [1840] 3 Ir. Eq. R. 135· *Λαυρέντης Α. Δημητρίου*, Αιτήσεις Αρ. 39/88 και 40/88 (1990) 1 Α.Α.Δ.256).

30 Το πρακτικό της απόφασης του κατώτερου Δικαστηρίου εξετάζεται και, αν υπάρχει υπέρβαση δικαιοδοσίας ή πρόδηλη πλάνη νόμου, τότε η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

Εσφαλμένη ερμηνεία νόμου, ή εσφαλμένη εφαρμογή του στα γεγονότα μιας υπόθεσης, αποτελεί πλάνη νόμου. Το ίδιο, όταν δεν ακολουθείται η δικονομία που προνοείται από το νόμο - (βλ. *In re Rousias Co.* (1981) 1 C.L.R. 703).

Πρακτικό του Δικαστηρίου είναι η προσβαλλόμενη 5
απόφαση και η δικογραφία - (βλ. *In re Arghyrides* (1987) 1
C.L.R. 30· *R. v. Northumberland Compensation Appeal*
Tribunal [1952] 1 All. E.R. 122· *Regina v. Patents Appeal*
Tribunal. Ex-parte Baldwin & Francis Ltd. [1959]1. Q.B.D. 10
105· *Baldwin & Francis v. Patents Tribunal* [1959] 2 All 10
E.R. 433· *R. v. Preston Appeal Tribunal* [1975] 2 All E.R.
807, 810).

Οι νομοθετικές πρόνοιες, που ρυθμίζουν τα ζητήματα 15
που ηγέρθηκαν, είναι το Άρθρο 32 των περί Δικαστηρίων
Νόμων του 1960 μέχρι 1990 (Αρ. 14/60, 50/62, 11/63, 8/69, 15
40/70, 58/72, 1/80, 35/82, 29/83, 91/83, 16/84, 51/84, 83/84,
93/84, 18/85, 71/85, 89/85, 96/86, 317/87, 49/88, 64/90) και
το Άρθρο 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου (Κεφ.
6, Νόμοι 11/65, 161/89, 228/89), τα οποία έχουν:-

Άρθρο 32: 20

"32(1) Τηρουμένου οιουδήποτε διαδικαστικού κανο-
νισμού έκαστον δικαστήριο, εν τη ασκήσει της πολιτι-
κής αυτού δικαιοδοσίας, δύναται να εκδίδη απαγορευ-
τικόν διάταγμα (παρεμπίπτον, διηνεκές, ή προστα-
κτικόν) ή να διορίξη παραλήπτην εις πάσας τας περι- 25
πτώσεις εις ας το δικαστήριο κρίνει τούτο δίκαιον ή
πρόσφορον, καίτοι δεν αξιούνται ή χορηγούνται ομού
μετ' αυτού αποζημιώσεις ή άλλη θεραπεία:

Νοείται ότι παρεμπίπτον απαγορευτικόν διάταγμα 30
δεν θα εκδίδεται εκτός εάν το δικαστήριο ικανοποιηθή
ότι υπάρχει σοβαρόν ζήτημα προς εκδίκασιν κατά την
επ' ακροατηρίου διαδικασίαν, ότι υπάρχει πιθανότης
ότι ο ενάγων δικαιούται εις θεραπείαν, και ότι εκτός
εάν εκδοθή παρεμπίπτον απαγορευτικόν διάταγμα, θα
είναι δύσκολον ή αδύνατον να απονεμηθή πλήρης δι- 35

καιοσύνη εις μεταγενέστερον στάδιον.

5 (2) Οιονδήποτε παρεμπόδιον διάταγμα, εκδοθέν συμφώνως τω εδαφίω (1), δύναται να εκδοθή υπό τοιούτους όρους και προϋποθέσεις ως το δικαστήριο θεωρεί δίκαιον, και το δικαστήριο δύναται καθ' οιονδήποτε χρόνον, επί αποδείξει ευλόγου αιτίας, να ακυρώση ή τροποποίηση οιονδήποτε τοιούτον διάταγμα."

'Αρθρο 9:

10 "9(1) Any order which the Court has power to make may, upon proof of urgency or other peculiar circumstances, be made on the application of any party to the action without notice to the other party.

15 (2) Before making any such order without notice the Court shall require the person applying for it to enter into a recognizance, with or without a surety or sureties as the Court thinks fit, as security for his being answerable in damages to the person against whom the order is sought.

20 (3) No such order made without notice shall remain in force for a longer period than is necessary for service of notice of it on all persons affected by it and enabling them to appear before the Court and object to it; and every such order shall at the end of that period cease to be in force, unless the Court, upon hearing the parties or
25 any of them, shall otherwise direct; and every such order shall be dealt with in the action as the Court thinks just.

(4) Nothing in this section shall be construed to affect or apply to the powers of the Court to issue writs of execution."

30 ("9(1) Παν διάταγμα όπερ το Δικαστήριον κέκτηται εξουσίαν να εκδώση δύναται, επί αποδείξει του κατεπείγοντος ή άλλων ιδιαιτουσών περιστάσεων, να εκδοθή τη αιτήσει του ενός των διαδίκων άνευ ειδοποιήσεως

προς τον έτερον.

(2) Πριν ή εκδώση τοιούτο άνευ ειδοποιήσεως διάταγμα το Δικαστήριον δέον ν' απαιτήση παρά του αιτούντος τούτο όπως αναλάβη προσωπικήν υποχρέωσιν, μετά ή άνευ εγγυητού ή εγγυητών, ως το Δικαστήριον θεωρεί σκόπιμον, προς εξασφάλισιν της υποχρεώσεώς του προς αποζημίωσιν του προσώπου καθ' ου αιτείται το διάταγμα. 5

(3) Ουδέν διάταγμα εκδοθέν άνευ ειδοποιήσεως θέλει παραμένει εν ισχύϊ επί χρόνον μακρότερον του αναγκαιούντος προς επίδοσιν της περί τούτου ειδοποιήσεως προς πάντας τους υπ' αυτού επηρεαζομένους και προς παροχήν δυνατότητος εις αυτούς να εμφανισθώσιν ενώπιον του Δικαστηρίου και ενστώσι παν τοιούτο διάταγμα παύει να ισχύη, μετά την λήξιν της τοιαύτης περιόδου, εκτός εάν το Δικαστήριον, αφού ακούση τους διαδίκους ή τινά τούτων, διατάξη άλλως: παν δε τοιούτο διάταγμα τυγχάνει μεταχειρίσεως κατά την αγωγήν ως το Δικαστήριον κρίνει δίκαιον. 15

(4) Ουδέν εν τω παρόντι άρθρω διαλαμβανόμενον θέλει ερμηνεύεται ως επηρεάζον τας εξουσίας του Δικαστηρίου να εκδίδη εντάλματα εκτελέσεως, ή ως εφαρμζόμενον επ' αυτών." 20

(Μετάφραση από την Υπηρεσία Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας, Φεβρουάριος 1974.) 25

Το Άρθρο 32 του Νόμου 14/60 είναι ταυτόσημο με το Άρθρο 37 του περί Δικαστηρίων Νόμου, 1953, (Αρ. 40/53), (Κεφ. 8 στην Κωδικοποιημένη Έκδοση των Νόμων της Κύπρου του 1959), που είχε την προέλευσή του στις πρόνοιες του Άρθρου 3 του περί Δικαστηρίων (Συμπληρωματικά Πρόνοια) Νόμου, 1949, (Αρ. 7/49), (Κεφ. 12 της Έκδοσης του 1949). Το Άρθρο αυτό βρίσκεται στο Τέταρτο Μέρος του Νόμου 14/60 που προβλέπει για τις Εξουσίες των Δικαστηρίων. Με το Άρθρο αυτό απονέμε- 30

5   ται εξουσία στο Δικαστήριο να εκδίδει απαγορευτικά διατάγματα. Στην επιφύλαξη της παραγράφου (1) ορίζονται οι ακόλουθες προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιηθούν για την έκδοση παρεμπιπτοντος απαγορευτικού διατάγματος:-

(α) Σοβαρό ζήτημα για εκδίκαση.

(β) Πιθανότητα ότι ο ενάγων δικαιούται σε θεραπεία στην αγωγή και

10   (γ) Να είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρους δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο χωρίς την έκδοση του διατάγματος.

15   Ο τρόπος εφαρμογής του Άρθρου 32 για έκδοση, ή μη, παρεμπιπτοντος διατάγματος εξετάστηκε και αναλύθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο σε αριθμό υποθέσεων - (βλ., μεταξύ άλλων, *Karydas Taxi Co. Ltd. v. Andreas Komodikis* (1975) 1 C.L.R. 321· *Acropol Shipping Company Ltd. and Others v. Petros I. Rossis* (1976) 1 C.L.R. 38· *Nemitsas Industries Ltd. v. S. & S. Maritime Lines Ltd. and Others* (1976) 1 C.L.R. 302· *Constantinides v. Makriyiorghou & Another* (1978) 1 C.L.R. 585· *Papastratis v. Petrides* (1979) 1 C.L.R. 231· *M. & M. Transport v. Eteria Astikon Leoforion* (1981) 1 C.L.R. 605· *Odysseos v. Pieris Estates and Others* (1982) 1 C.L.R. 557· *Jonitexo Ltd. v. Adidas* (1984) 1 C.L.R. 263).

25   Οι εξουσίες του Δικαστηρίου, με βάση το Άρθρο 32, όπως και η άλλη πολιτική δικαιοδοσία που ανατίθεται στο Δικαστήριο, ασκούνται σύμφωνα με τη δικονομία και πρακτική που καθορίζεται με το Νόμο ή Διαδικαστικό Κανονισμό που εκδίδεται με βάση το Άρθρο 163 του Συντάγματος. Το Άρθρο 32 δεν περιέχει δικονομικούς κανόνες.

30

Στην υπόθεση *Heli-Air v. Drescher* (1988) 1 C.L.R. 234, στη σελ. 237 ειπώθηκε:-

"We have come to the conclusion that section 32 is a section of substantive law and does not prescribe any procedure. The procedure to be followed in invoking its provisions has to be sought in the Civil Procedure Law and the rules made thereunder or any other law or rules prescribing procedures covering such instances." 5

Το Άρθρο 9 του Κεφ. 6 (αναριθμημένο σε 8 μετά τη θέσπιση του περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμου του 1989, (Αρ. 228/89)) και ο Διαδικαστικός Κανονισμός (Μεταβατικά Διατάξεις) του 1960, που εκδόθηκε στις 12 Δεκεμβρίου, 1960, δυνάμει του Άρθρου 163 του Συντάγματος, καθορίζουν τη δικονομία και πρακτική άσκησης της εξουσίας του Δικαστηρίου. 10

Η Δ.3 του πιο πάνω Διαδικαστικού Κανονισμού έχει:-

"3. Τηρουμένων των διατάξεων του Συντάγματος, πας κατά την αμέσως προηγούμενη της ημέρας ανεξαρτησίας ημέραν ισχύων διαδικαστικός κανονισμός, πίναξ δικαστικών τελών και η εν τοις δικαστηρίοις ακολουθουμένη και νόμω καθοριζομένη πρακτική και δικονομία (practice and procedure) θα εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ου τροποποιηθούν διά μεταβολής, προσθήκης ή καταργήσεως, δυνάμει διαδικαστικού κανονισμού και θα ερμηνεύονται και θα εφαρμόζονται μετά τοιούτων μετατροπών καθ' ο μέτρον είναι τούτο αναγκαίον προς συμμόρφωσιν προς τας διατάξεις του Συντάγματος." 15 20 25

Οι Διαδικαστικοί Κανονισμοί που ίσχυαν την ημέρα που προηγήθηκε της ανακήρυξης της Ανεξαρτησίας είναι οι Κανονισμοί Πολιτικής Δικονομίας, Κεφ. 12 της Δευτερογενούς Νομοθεσίας της Κύπρου, Τόμος II, σελ. 120-278. 30

Είναι βασική αρχή δικαίου ότι το Δικαστήριο αποφασίζει τις διαφορές των μερών αφού ακούσει και τους δύο διάδικους. Δεν εκδίδει διαταγή πριν ακούσει και το άλλο μέρος. Αυτό εκφράζεται με το λατινικό αξίωμα *audi alteram partem*. Κατά παρέκκλιση όμως ο νομοθέτης, για 35

κατεπείγουσες περιπτώσεις ή άλλες ιδιάζουσες περιστάσεις, για να είναι αποτελεσματική η θεραπεία, επιτρέπει την έκδοση διαταγμάτων χωρίς ειδοποίηση στο άλλο μέρος. Αυτό έχει νομοθετηθεί με το εδάφιο (1) του Άρθρου 9 του Κεφ. 6.

Ο νομοθέτης περιόρισε χρονικά την ισχύ του διατάγματος που εκδίδεται με μονομερή αίτηση και καθόρισε τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται μετά την έκδοσή του. Τούτο παραμένει σε ισχύ για χρόνο όχι μακρύτερο από όσο είναι αναγκαίος για την επίδοση ειδοποίησής του στον επηρεαζόμενο και την παροχή της δυνατότητας σ' αυτόν να εμφανιστεί ενώπιον του Δικαστηρίου για να ενστεί.

Διάταγμα που προβλέπει ισχύ μακρύτερη από όση περιοριστικά ο νομοθέτης έθεσε με το εδάφιο (3) δεν είναι έγκυρο - (βλ. υπόθεση *Acropol* (ανωτέρω), στις σελ. 51-53· *Attorney-General & Another (No. 2) v. Savvides* (1979) 1 C.L.R. 349, σελ. 371).

Η ένσταση από το επηρεαζόμενο πρόσωπο πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους Διαδικαστικούς Κανονισμούς. Κατά την τελευταία εκατονταετία, από το 1885 που θεσπίστηκε ο περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμος, και ειδικότερα από το 1938 που εκδόθηκαν οι Διαδικαστικοί Κανονισμοί που ισχύουν και σήμερα, ακολουθείται η πρακτική της καταχώρισης ένστασης όπως προβλέπεται στο θ.4 της Δ.48.

Η Δ.48, θ.8(4), που προβλέπει ότι οποιοδήποτε πρόσωπο (εκτός από τον αιτητή) που επηρεάζεται από διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε μονομερώς (*ex parte*), μπορεί να υποβάλει αίτηση διά κλήσεως για την ακύρωση ή τροποποίησή του και το Δικαστήριο ή ο Δικαστής μπορεί να ακυρώσει ή τροποποιήσει τέτοιο διάταγμα με όρους, που θα φαίνονταν δίκαιοι, δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση.

Στην υπόθεση Ναυτοδικείου - *Ship "Gloriana" and Another v. Breidi* (1982) 1 C.L.R. 409 - το Δικαστήριο έκαμε διάκριση μεταξύ της διαδικασίας που πρέπει να

ακολουθείται για ακύρωση εντάλματος συλλήψεως πλοίου και της διαδικασίας σε διάταγμα στο οποίο επηρεαζόμενο πρόσωπο μπορεί να αντιταχί με το θ.4 της Δ.48. Η υπόθεση "Gloriana" δεν συνηγορεί υπέρ της άποψης του αιτητή, αλλά, μάλλον, δεικνύει προς την αντίθετη κατεύθυνση. 5

Το δεύτερο μέρος του εδαφίου (2) του Άρθρου 32 του Νόμου 14/60 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που παρεμπόδιον διάταγμα εκδίδεται με βάση το Άρθρο 9(1) του Κεφ.6, για το οποίο έχει εφαρμογή το εδάφιο (3) του Άρθρου 9. 10

Η ένσταση υποβάλλεται με βάση τον τύπο που προνοείται στους Διαδικαστικούς Κανονισμούς και υποστηρίζεται με ένορκο δήλωση γεγονότων.

Το Δικαστήριο στο στάδιο αυτό - μετά την ένσταση - έχει ενώπιόν του ολοκληρωμένη εικόνα, γιατί και οι δύο πλευρές έχουν θέσει ενώπιον του Δικαστηρίου την υπόθεσή τους. Έχει εξουσία και υποχρέωση να επιληφθεί της υπόθεσης και να διαπιστώσει εάν οι προϋποθέσεις που ο νομοθέτης έταξε στο Άρθρο 32(1) του Νόμου 14/60 ικανοποιούνται. Χωρίς να υπεισέλθει στην ουσία της υπόθεσης, έχει εξουσία και καθήκον να ασκήσει δικαιοδοσία και να εκδώσει οποιαδήποτε απόφαση ήθελε κρίνει, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (3) του Άρθρου 9. 15 20

Το Δικαστήριο ασκεί δικαιοδοσία του ιδίου περιεχομένου, έστω και αν ο ένας από τα δύο μέρη δεν παρουσιαστεί. Το Δικαστήριο, στο στάδιο αυτό, δεν ασκεί δευτεροβάθμια, αλλά πρωτοβάθμια δικαιοδοσία. 25

Σκέψη παρόμοια με την επιχειρηματολογία του δικηγόρου του αιτητή για άσκηση δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας πρόβαλε σε δικαστική απόφαση Δικαστής Επαρχιακού Δικαστηρίου και αρνήθηκε να ασκήσει δικαιοδοσία ακύρωσης διατάγματος επίδοσης στο εξωτερικό που εκδόθηκε σε μονομερή (ex parte) αίτηση, γιατί, όπως ανέφερε, δεν δικαιούταν να ασκήσει εφετειακή δικαιοδοσία. 30

Το Ανώτατο Δικαστήριο στην υπόθεση *Philippou v. Philippou* (1986) 1 C.L.R. 689, στις σελ. 698-699 είπε:-

5 "The trial Court misdirected itself as to the law, its duty and its powers, and denied to exercise its competence for the determination of fundamental questions raised by counsel before it. To pronounce a decision on them it would not be acting as an Appellate Court of itself but it would be exercising its own function and performing its own duty."

10 Ο αιτητής συνεχίζει να έχει το βάρος να ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπει το Άρθρο 32, όπως έχει νομολογιακά ερμηνευθεί στις υποθέσεις που έχουν παρατεθεί πιο πάνω.

15 Αναφορικά με το δικαίωμα διάδικου να αρχίσει πρώτος, παραθέτω το ακόλουθο μέρος του θ.4 της Δ.48:-

20 "Εάν υπάρχει σύγκρουση μεταξύ του αιτητή και οποιουδήποτε προσώπου το οποίο δίδει ειδοποίηση ένστασης σε σχέση με τα γεγονότα, ο αιτητής ή εκείνο το πρόσωπο πρέπει, κατά την ακρόαση της αίτησης να είναι έτοιμο να αποδείξει τα γεγονότα στα οποία βασίζεται στο βαθμό που φέρει το βάρος απόδειξης."

Η Δ.33, θ.7, προβλέπει ότι ο διάδικος ο οποίος έχει το βάρος της απόδειξης είναι το "πρώτο μέρος".

25 Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας δεν άσκησε δευτεροβάθμια δικαιοδοσία, αλλά την πρωτοβάθμια δικαιοδοσία που του απόνειμε ο νομοθέτης. Ακολούθησε την ορθή πρακτική και διαδικασία και ορθά αποφάσισε ότι το πρώτο μέρος είναι ο αιτητής.

30 Το Δικαστήριο δεν βρίσκει ότι υπάρχει οποιοδήποτε νομικό λάθος στην προσβαλλόμενη απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ούτε ότι ο Δικαστής υπερέβη τη δικαιοδοσία του.

Για τους πιο πάνω λόγους η αίτηση απορρίπτεται.

Λόγω της φύσης των θεμάτων που ηγέρθησαν, δεν εκδίδω οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Αίτηση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.